

**ЦУСНЫ ДОНОРЫН ТУХАЙ БОЛОН ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН ХУУЛИЙН
ТӨСЛҮҮДИЙН ХЭЛЭЛЦЭХ ЭСЭХ ТАЛААРХ НИЙГМИЙН БОДЛОГЫН
БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2024 оны 03 дугаар
сарын 19-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Жаргалмаа

Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Чинбүрэнгээс 2024 оны 01 дүгээр сарын 12-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Цусны донорын тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх асуудлыг Нийгмийн бодлогын байнгын хороо 2024 оны 03 дугаар сарын 19-ний өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцлээ.

Хууль санаачлагч цус, цусан бүтээгдэхүүний нөөц, хангамжийг сайжруулах, тэгш, хүртээмжтэй болгох, авлагагүй сайн дурын байх зарчмыг баримтлан цусны донор, сэлбүүлэгч, эмнэлгийн мэргэжилтний эрх, үүрэг, тэдэнд тавигдах шаардлагыг тодорхой болгож, нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн сан байгуулах эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх, цусны донорыг алдаршуулж, урамшуулах болон бусад нийгмийн хамгаалал, дэмжлэгийн арга хэмжээг тодорхой болгох, эдгээрт дэмжлэг үзүүлсэн аж ахуйн нэгж, байгууллагад татварын хөнгөлөлт үзүүлэх, цус сэлбэлт судлалын тусгай мэргэжлийн төвийн бүрдүүлдэг төсвийн орлогыг нэмэгдүүлэх, төвийн үйл ажиллагааг дэмжих, салбарын эмч, ажилчдын цалин хөлс, урамшууллыг нэмэгдүүлэх замаар нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэж, хүний нөөцийн тогтвортой байдлыг хангах, цус сэлбэлт судлалын чиглэлийн судалгаа, төгсөлтийн дараах сургалтын санхүүжилтийг шийдвэрлэх зэрэг зохицуулалтыг тусган хуулийн төслийг боловсруулсан байна.

Хуулийн төсөл батлагдсанаар цус сэлбэлт судлалын салбарын эрх зүйн орчин боловсронгуй болж, цус, цусан бүтээгдэхүүний нөөц, хангамж сайжирч, цус сэлбэлт судлалын үйл ажиллагааны удирдлагын тогтолцоо шинэ шатанд гарах, цусны донор сэлбүүлэгч, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд тавигдах шаардлага, эрх, үүрэг тодорхой болох бөгөөд нийгмийн халамж, урамшуулал сайжирч, цусны донорын тоо нэмэгдэх, гамшиг, нийгмийн эрүүл мэндийн онцгой байдлын үед цус, цусан бүтээгдэхүүний нөөц, хангамж бүрэн шийдэгдэх бөгөөд улсын төсвөөс нэмэлт эх үүсвэр шаардахгүйгээр байгууллагын өөрийн орлогоор эхний ээлжид хүний нөөцийн зардал, материаллаг зардал, бусад зардалд нийт 14 тэрбум төгрөгийн зардал гарах, цаашид техник, технологийн шинэчлэлтэй холбоотой хөрөнгө оруулалтын зардлыг улсын төсөвт тусгахаар төсөл санаачлагч үзсэн байна.

Хуулийн төслийг d.parliament.mn цахим хуудаст байршуулж иргэд, олон нийтийн санал авч байгаа болно.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн С.Чинзориг хуулийн төсөлд хоёр жилийн өмнө холбогдох яамдаас санал авсан бөгөөд хууль, эрх зүйн орчин өөрчлөгдөж байгаатай холбогдуулан дахин санал авах эсэх талаар, хуулийн төслийн зарим зүйл, заалт Эрүүл мэндийн тухай хууль болон бусад хуультай давхцаж байгааг хэрхэн зохицуулах, төсөлд байгууллагын өөрийн олсон орлогоор эргэлтийн сан

байгуулах заалт нь Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуультай нийцэж байгаа эсэх талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Жаргалмаа хуулийн төсөлд цус, цусан бүтээгдэхүүний нөөц бүрдүүлэлт, хадгалалт, хамгаалалт, тээвэрлэлтийн зохицуулалт болон улсын хэмжээнд хэдэн салбар байгууллага байдаг талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Баярсайхан хуулийн төсөлд цус, цусан бүтээгдэхүүний нөөц бүрдүүлэхэд иргэдийг соён гэгээрүүлэх болон цусны донор болсон иргэдийн эрүүл мэндийг дэмжихэд төрөөс хэрхэн анхаарах талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Сарангэрэл хуулийн төслийг Донорын тухай хуулиас тусад нь боловсруулсан үндэслэл, бусад улс орны туршлагын талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Сандаг-Очир хуулийн төсөл батлагдсанаар орон нутгийн салбарын хүний нөөц, орон тоо, бүтэц тэдгээрийн цалин хөлс, урамшуулал, нийгмийн баталгааны талаар тус тус асуулт асууж, хариулт авлаа.

Хуулийн төсөлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн С.Чинзориг хуулийн төслийн зарим заалт салбарын болон бусад хуулиудтай давхцаж байгааг анхаарах нь зүйтэй талаар санал хэллээ.

Цусны донорын тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх буюу 66.7 хувь нь үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжиж, чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн болно.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Цусны донорын тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Донорын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Эрүүгийн хуульд нэмэлт оруулах тухай, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх талаарх Нийгмийн бодлогын байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа.

**НИЙГМИЙН БОДЛОГЫН
БАЙНГЫН ХОРООНЫ ДАРГА**

П.АНУЖИН